

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/110/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114224253
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1114224253.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. Z. R. Z. S. L. Y. T. O. Á. , narodená dňa XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova č. 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: otec J. Z. R. Z. S. L. Y. S. , narodený dňa XX.X.XXXX, trvale bytom N. Č.. XXX, okres B., matka W.. N.Í. B. L. T. H. K. Á. E. N. T. O. Á. , narodená dňa X.X.XXXX, trvale bytom N. Č.. XXX, okres B., t. č. Z., Y. Č.. XX, o návrhu otca maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 3. septembra 2014, č. k. 1 P 115/2014-12, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I. uznesením zo dňa 3. septembra 2014, č. k. 1 P 115/2014-12, zamietol návrh otca maloletej N. Z. na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal okamžitého zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, s tým, že výšku výživného zo strany matky ponechal na úvahu súdu.

Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke ustanovením § 102 ods. 1, § 76 O.s.p. a po vecnej stránke tým, že vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že návrhu otca nie je možné vyhovieť. Poukázal na skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 1 P 123/2013 prebieha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, osobnú starostlivosť o ktorú zabezpečuje matka v Z., otec maloletej žije v N. pri B.. Maloletá navštevuje Základnú školu v Bratislave na Dubovej ulici od školského roku 2012/2013. Uviedol, že starostlivosť o maloletú v priebehu konania monitoruje prostredníctvom triednej učiteľky maloletej a kolízneho opatrovníka a doposiaľ nezistil, že by matka starostlivosť o maloletú zanedbávala. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa, pričom tvrdenia otca o nevhodných bytových podmienkach boli opakovane vyvrátené šetrením pomerov u matky. Nedostatky v starostlivosti o dieťa zo strany matky tvrdené otcom nepotvrdila ani škola, ktorá je v pravidelnom kontakte s matkou. Poukázal na skutočnosť, že otec je akcentovaná osobnosť, trpí zmiešanou poruchou osobnosti, pričom k ochoreniu je nekritický. Matka, ktorá trpí bipolárnou afektívnou poruchou, sa lieči, pracuje ako asistentka na vysokej škole. Otec je poberateľom invalidného dôchodku, pričom do rozhodnutia súdu prvého stupňa o jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nepreukázal dôveryhodným spôsobom svoje tvrdenia o jeho pracovnom pomere. Je vlastníkom strelnej zbrane. Na čas do rozhodnutia vo veci samej bol upravený styk otca s maloletou predbežným opatrením, pričom vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktoré ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa nebolo zo strany znalca ukončené. Súd prvého stupňa ďalej dôvodil, že z doplneného dokazovania v konaní o nariadenie predbežného opatrenia vyplynulo, že otec nevhodným spôsobom manipuluje a ovplyvňuje dieťa, pričom jeho správanie a starostlivosť o dieťa tak, ako bolo opísané v správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, sponchybňuje jeho rodičovské kompetencie a schopnosť zabezpečiť primeranú starostlivosť a výchovu maloletej. Uviedol, že rozhodnutie súdu o tom, komu bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti, si v danom

prípade vyžaduje doplnenie a vykonanie nevyhnutných dôkazov na zistenie reálneho skutkového stavu, ktorého zistenie je nevyhnutné na rozhodnutie vo veci samej v najvyššom záujme maloletej, pričom súd prvého stupňa bude naďalej pokračovať v konaní vedenom pod sp. zn. 1 P 123/2013, v ktorom je nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychológia detí a dospelých, v ktorom po zabezpečení dôkazov a ich vyhodnotení rozhodne vo veci samej.

Súd prvého stupňa vychádzal pri rozhodovaní z nasledovných zistených, osvedčených skutočností. Maloletá N. má 9 rokov, narodila sa z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka v Bratislave od roku 2012, kde v školskom roku 2013/2014 navštevovala 3. ročník základnej školy. Rodičia spolu nekomunikujú, na styku otca s maloletou sa nevedia dohodnúť, z ktorého dôvodu uznesením zo dňa 11.4.2014, č.k. 1 P 123/2013-160, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7.5.2014, bol predbežným opatrením upravený styk otca s maloletou každý párný víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. mimo školských prázdnin a sviatkov a počas letných prázdnin v období od 1.8. od 09.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod. s tým, že otec je povinný a oprávnený si dieťa osobne prebrať a odovzdávať v mieste bydliska matky. Spis sp. zn. 1 P 123/2013 sa v čase rozhodovania o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia nachádzal u znalca Mgr. Martina Balka. Dňa 2.9.2014 súd prvého stupňa požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad o podanie písomnej správy vo veci maloletej o šetrení pomerov v rodine u otca v mieste jeho bydliska a z pohovoru s maloletou a primárku detského oddelenia Nemocnice Poprad, a.s. MUDr. Darinu Šoltýsovú o lekársku správu z hospitalizácie maloletej od 23.8.2014, z ktorých zistil, že maloletá sa nachádzala od 1.8.2014 u otca v zmysle predbežného opatrenia Okresného súdu Bratislava I., avšak matka sa s ňou napriek opakovaným pokusom nemohla telefonicky skontaktovať, keďže jej ani maloletá ani jej otec nedvíhali telefón. V čase návštevy sociálnych pracovníčok dňa 6.8.2014 boli doma zastihnutí otec aj s maloletou, ktorá uviedla, že u otca je jej dobre, pričom matka jej vyvoláva aj 25x za deň a keď jej zdvihne telefón, tak jej nadáva. Dňa 22.8.2014 sa na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Poprad bez predvolania dostavil otec spolu s maloletou Katarínou a žiadal, aby bol s dieťaťom vykonaný pohovor, pri ktorom maloletá uviedla, že u otca sa cíti dobre, v Poprade sa jej páči a nechce sa už vrátiť do Bratislavy. Následne sa snažili primeraným spôsobom dieťaťu, ako aj otcovi vysvetliť, že podľa predbežného rozhodnutia súdu by sa mala vrátiť k matke, nastúpiť do školy a vyčkať do riadneho rozhodnutia, čo by dieťa bolo možno aj prijalo, ale otec veľmi nevhodným spôsobom zasahoval do rozhovoru a podsúval dieťaťu čo má hovoriť, reagoval slovami: „no vidíš N.L., aká je to banda podplatená, tu sú schopní Ťa nasilu odvliečť k tej špinavej materi, pri ktorej si musela spať na starom matraci á povedz N., ako si mi doma hovorila, že aj keď Ťa nasilu odvliečú do Bratislavy, že aj tak tam nebudeš chodiť do školy...., a toto si im povedala...., a toto ešte povedz...“. Otec uviedol, že vzhľadom k tomu, čo dieťa vypovedalo, ho za žiadnych okolností matke nevráti. Dňa 25.8.2014 ráno o 07.00 hod. kontaktovala úrad matka maloletej N., že jej otec dieťaťa zaslal SMS-ku, v ktorej jej oznámil, že dieťa je hospitalizované na psychiatrickom oddelení v Nemocnici v Košiciach. Matka bola evidentne v šoku, plakala, nakoľko sa nemohla dopátrať, čo je s dieťaťom. V ten deň sa asi o 10.00 hod. hodine dostavil na úrad otec dieťaťa a oznámil, že v sobotu, 23.8.2014, bol s maloletou N. na pohotovosti v Nemocnici v Poprade, nakoľko sa vyhrážala samovraždou, ak bude musieť ísť k matke. Dieťa bolo hospitalizované na detskom oddelení Nemocnice Poprad. Otec na otázku, prečo o tejto závažnej veci s matkou dieťaťa nekomunikuje a nedvíha jej telefón uviedol, že jej to oznámil SMS-kou a viac sa nemá s ňou o čom baviť. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad je v kontakte s vedením detského oddelenia NsP Poprad, kde je maloletá hospitalizovaná. Z lekárskej správy detského oddelenia NsP Poprad zo dňa 2.9.2014 súd prvého stupňa zistil, že maloletá bola prijatá na oddelenie v sprievode otca, rozladená, plačlivá, s vyhrážkami suicidia, pretože sa nechce vrátiť k mame do Bratislavy. V priebehu hospitalizácie sa dieťa správalo primerane, bolo spoločenské, komunikujúce, dobre ladené, žiadne ťažkosti nepozorovali. Obaja rodičia absolvovali v prítomnosti maloletej a primárky oddelenia pohovor a maloletá bola vyšetrená klinickým psychológom Mgr. Alexandrou Troškovou. Otec je akcentovaná osobnosť, dg. zmiešaná porucha osobnosti. Matka trpí bipolárnou afektívnou poruchou, lieči sa. Maloletá nadväzovala sociálny kontakt bez ťažkostí, bez znakov intrapsychickej tenzie, bola milá, komunikatívna, usmievala sa, spontánne verbalizovala, pričom k zmene v jej správaní dochádzalo v prípade otázok súvisiacich s rodičmi (najmä s odchodom k matke), kedy sa začal prejavovať výrazný negativizmus, plač, náhle sa spúšťali výrazné negatívne emócie, verbalizovala vyhrážky suicidom. Po zmene témy sa opäť veľmi rýchlo upokojila, bola usmiata a spolupracovala. Jej osobnosť bola vyhodnotená ako detská, vo vývine, menej diferencovaná, so sklonom k zvýšenej emočnej labilitate, keď dieťa citlivo reaguje aj na menej silné emočne sytené podnety z okolia. V

čase hospitalizácie bola bez zvýšenej anxiety a bez depresívnych symptómov. U dieťaťa je zvýraznená potreba pozornosti a uznania, ktorá v rodine nemusí byť dostatočne saturovaná. Dieťa sa identifikuje viac s otcom než s matkou, otca však v danom čase nehodnotila objektívne, nepriznávala mu žiadne negatívne prejavy ani vlastnosti. Suicidálne deklarácie nesú v sebe prvky manipulativnosti a účelnosti tak zo strany dieťaťa, ako aj otca. Jej intelektové schopnosti aktuálne zasahujú úroveň priemeru až nadpriemeru. Vo výchovnom pôsobení otca prevláda voči dcére pozitívna emočná klíma so slabým výchovným pôsobením, výchovná nedôslednosť, ustupujúca, nie sú jasne stanovené pravidlá. Výchovné pôsobenie matky nebolo možné aktuálne objektívne posúdiť, nakoľko dieťa po mesačnom pobyte u otca opakuje otcove názory na matku, ktoré sú zväčša negatívne. Pri dlhšom rozhovore o matke sa negatívne názory zmierňujú. Pri rozhovore o rodičoch sa u dieťaťa výrazne prejavuje psychomotorická instabilita, nepokoj, vzrastá intrapsychická tenzia. Primárka detského oddelenia MUDr. Šoltýsová vzhľadom na aktuálnu situáciu, zdravotný stav dieťaťa, na nepriateľskú a vzájomne sa obviňujúcu konfrontáciu oboch rodičov, rozhodla o zotrvaní dieťaťa na oddelení, pričom kontaktovala sociálne pracovníčky s návrhom dočasného umiestnenia dieťaťa v krízovom centre do vydania súdneho rozhodnutia. Matka rozhodnutie prijala, otec dieťaťa sa usiloval o to, aby dieťa zostalo s ním.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa dôvodiac len tým, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal opodstatnene a to z dôvodu, že maloletá Katarína bola v čase jeho podania u neho cez prázdniny v zmysle poslednej úpravy stretávania sa s otcom. Dal do pozornosti, že to v záujme dieťaťa urobiť musel, pretože maloletá sa odmietala vrátiť k matke, dokonca s ňou aj telefonovať a to bez toho, že by ju ovplyvňoval, keďže je dostatočne inteligentná aby sa nedala ovplyvniť a jej konanie vychádza z jej presvedčenia. Ku koncu prázdnin neustále plakala, že ona späť k mame nejde, a že keď ju niekto donúti, radšej si niečo urobí, že vyskočí z okna a pod. Túto skutočnosť nemohol nechať bez povšimnutia, keďže má k dieťaťu vrúcny citový vzťah, riadne sa o ňu stará, maximálne sa jej venuje a aj naďalej sa chce o ňu starať. Vyslovil domnienku, že keďže sa maloletá odmietla vrátiť k matke, niečo sa medzi nimi muselo stať, zrejme sa tam necíti dobre; je dosť veľká, aby to vedela prejavíť. Je nesprávne, aby v jej veku bola proti svojej vôli nútená bývať tam, kde nechce, čo zle vplýva na jej psychiku a môže mať z toho vážnu ujmu. Vyjadril presvedčenie, že to súvisí aj so psychickou chorobou matky, ktorá trpí bipolárnou afektívnou poruchou a bola viackrát hospitalizovaná, má obavy o existenciu maloletej pri matke, pričom uvažoval, kto bude zodpovedný, ak sa maloletej niečo stane pod vplyvom matkinej choroby. Poukázal na to, že na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Poprade, kam šiel s maloletou pred ukončením prázdnin, aby predišiel násilnému odobratiu dieťaťa a tým k jeho stresovaniu, ako sa to už stalo v minulosti, vypovedala aj maloletá. Vzniesol vážne výhrady voči správaniu pracovníčky uvedeného úradu pani N., ktorá sa podľa neho nesprávala korektne tak k nemu, ako aj k maloletej a vzniesol námietku zaujatosti voči jej osobe. Na úrade s ním bola aj suseda, ktorá bola svedkom toho, keď maloletá vyšla z pohovoru s pani N., bola smutná s tým, že jej povedali, že ak nepôjde dobrovoľne, odvedú ju tak ako v predchádzajúci rok v prítomnosti polície, čo nepovažoval za správne. S týmto úradom má zlé skúsenosti už z minulosti, keď o ňom uviedli, že dieťa bije, že má doma špinavé prostredie a spí v znečistenom prádle a podobne, čo poprel. Naopak u matky nie je najvhodnejšie prostredie, keď v byte chová zvieratká a cítiť z neho zápach, čo vadí aj jej susedom. Následne bol dňa 23.8.2014 nútený ísť s maloletou do nemocnice, cestou RZP, keďže neustále hovorila, že k matke nejde, že si radšej niečo urobí, čo ho vylakalo. Primárka Detského oddelenia v Poprade MUDr. Šoltýsová rozhodla, že tam maloletá zostane určitú dobu, kým sa veci nevyšetria. On ju tam pravidelne navštevoval a nosil jej potrebné veci. Nakoniec ju ale 10.9.2014 odobrali z nemocnice z rozhodnutia sociálneho úradu z Bratislavy za prítomnosti vyššej súdnej úradníčky drastickým násilným spôsobom, kedy dieťa veľmi trpelo, pretože chcelo ísť k otcovi, pričom pani primárka mu povedala, že to bolo ťažko šokujúce a môže to mať na dieťa celoživotné následky, keďže sa bránilo, plakalo, na čo sociálna pracovníčka žiadala od lekárky, aby dieťaťu dala diazepam, čo však mohol dať iba psychiater; k tejto skutočnosti žiadal vypočuť MUDr. Šoltésovú. Poukázal na to, že dieťa násilne vzali napriek jeho nesúhlasu a umiestnili ho do Bratislavy do záchranného centra DÚHA, pričom počas cca trojminútového rozhovoru s maloletou mu povedala, že po celej ceste plakala, sociálna pracovníčka sa jej vyhrážala, že ak mu bude telefonovať, tak jej zoberie mobil. Odvtedy maloletý nepočul, keď tam telefonuje, nechcú mu ju dať k telefónu, len ho informujú, že je v pohode a že o výsledku bude informovaný. Skutočnosť, že dieťa umiestnili v detskom zariadení bez rodičov, proti vôli rodiča, ktorý sa oň chce starať, označil za porušenie zákona, pričom nadniesol otázku, či je pre dieťa lepšie byť v detskom domove, kde citovo stráda, hoci ono samo chce byť pri otcovi. Pokiaľ by to malo byť iba preto, že sa rodičia zatiaľ nedohodli,

nepovažoval za vhodné a ani v záujme dieťaťa s poukazom na skutočnosť, že detské domovy sú plné detí, o ktoré sa rodičia nechcú starať, pričom zdôraznil, že dieťaťu nemôže žiadne zariadenie nahradiť rodičovskú lásku. Za nelogické označil uprednostnenie umiestnenia dieťaťa v záchytnom centre pred vyskúšaním zveriť ho jemu, tým skôr, že dieťa k nemu inklinuje. Preto sa rozhodol obrátiť aj na prezidenta Slovenskej republiky s podnetom na prešetrenie, či sú takéto praktiky sociálnych pracovníkov a súdov v prospech maloletých detí a so žiadosťou o milosť pre jeho dcéru a jej oslobodenie od týchto praktík, kým nebude neskoro. Zároveň uviedol, že bude žiadať v riadnom konaní o kontrolný znalecký psychiatrický posudok na jeho osobu, pretože po neceljej hodine u MUDr. Horváthovej, znalkyne psychiatričky, mu diagnostikovali údajnú „zmiešanú poruchu osobnosti“, čo ani nevie ako sa to prejavuje a sám sa cíti normálny. Pri študovaní posudku zistil, že vychádza hlavne z údajov a nepravdivých tvrdení sociálnych pracovníčok, pričom je sám ochotný dať sa aj hospitalizovať, aby bol riadne vyšetrený, ale až potom, čo sa na neho bude maloletá sťažovať. V riadnom konaní chce tiež predložiť aj iné požadované dôkazy na vyžiadanie súdu, pričom k odvolaniu pripojil pracovnú zmluvu. Odvolaciemu súdu navrhol vyhovieť jeho návrhu a maloletú N.I. zveriť do jeho výchovnej starostlivosti.

V súlade s ustanovením § 76 ods. 8 veta tretia O.s.p. súd prvého stupňa odvolanie otca matke a kolíznemu opatrovníkovi nedoručoval.

Odvolací súd preskúmal vec (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu otca maloletého dieťaťa nemožno priznať úspech.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskoršie ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Účelom predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov, nároky navrhovateľa predbežného opatrenia, záujmy účastníkov, má dočasný charakter, ktorého hranice sú dané ustanovením § 77 O.s.p.; stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Účastník nenadobúda na jeho základe práva, o ktorých sa má ešte len rozhodnúť. Má sa však zabrániť, aby sa postavenie účastníka ďalej zhoršovalo. Účelom predbežných opatrení v občianskom súdnom konaní je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania, s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie je dočasné, nie je rozhodnutím vo veci samej, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Zásahy a dôsledky predbežného opatrenia, pokiaľ ide o právne postavenie dotknutých osôb, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter.

Predbežné opatrenie, rovnako ako každé rozhodnutie súdu, musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.).

Ako nepochybne vyplýva z obsahu spisu, maloletá N. Z. bola uznesením Okresného súdu Poprad zo dňa 18.7.2013, č.k. 14 P/160/2013-17, predbežne zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec

maloletej bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Na Okresnom súde Poprad prebiehalo v roku 2012 konanie o úpravu rodičovských práv a povinností pod sp. zn. 15 P 70/2012, ktoré bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu v dôsledku obnovenia spolužitia rodičov. Na Okresnom súde Bratislava I. sa aktuálne pod sp. zn. 1 P 123/2013 vedie konanie o úpravu rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletej N. Z.. Matka sa návrhom doručeným súdu 5.8.2013 (sp. zn. 1 P 123/2013) domáha zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otcovi v sume 130,-- € mesačne; otec maloletej sa návrhom doručeným súdu 15.8.2013 (sp. zn. 3 P 41/2013) domáha zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti matke v sume 30,-- € mesačne a súčasne žiada, aby súd matke maloletej pozastavil výkon jej rodičovských práv a povinností k maloletej. Uznesením zo dňa 26.8.2013, č.k. 1 P 123/2013-6, boli obe konania spojené a ďalej sú vedené pod sp. zn. 1P 123/2013. Uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.4.2014, č.k. 1 P 123/2013-160, právoplatným dňa 7.5.2014, bol predbežným opatrením upravený styk otca s maloletou každý párný víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. mimo školských prázdnin a sviatkov a počas letných prázdnin v období od 1.8. od 09.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod. s tým, že otec je povinný a oprávnený si dieťa osobne preberať a odovzdávať v mieste bydliska matky. Uznesením Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 9.9.2014, č.k. 1 P 123/2013-213, vykonateľným uvedeným dňom, bola maloletá N. Z. umiestnená do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosti rodičov do Krízového strediska Dúha, so sídlom Stavbárska č. 6, Bratislava a súčasne ním boli zrušené predbežné opatrenia Okresného súdu Poprad zo dňa 18.7.2013, č.k. 14 P 160/2013-17, Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 11.4.2014, č.k. 1 P 123/2013-160. V konaní vo veci samej bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychológia detí a dospelých Mgr. Martinom Balkom, ktoré do rozhodnutia súdu prvého stupňa napadnutým uznesením nebolo ukončené (znalecký posudok č. 10/2014 bol do súdneho spisu sp. zn. 1 P 123/2013 založený až dňa 11.9.2014).

V danom prípade sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so správnym záverom súdu prvého stupňa, že návrhu otca na nariadenie požadovaného predbežného opatrenia nebolo možné vyhovieť, keď vychádzajúc z obsahu spisu vyplýva, že otec neosvedčil potrebu úpravy pomerov účastníkov v ním požadovanom rozsahu. Do augusta 2014 zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú matka, ktorú skutočnosť otec maloletej, napriek jeho výhradám voči prostrediu u matky a matke samotnej, v zásade akceptoval, pričom výchovné prostredie u matky, monitorované prostredníctvom školy a úradu práce sociálnych vecí a rodiny, nevykazovalo také nedostatky, ktoré by matke, napriek jej zdravotnému stavu (liečená bipolárna afektívna porucha) bránili v riadnom zabezpečovaní starostlivosti o maloletú, ktorá absolvovala školskú dochádzku v Bratislave, kde má aj z uvedeného dôvodu vytvorené sociálne väzby. Hoci otcom prezentované skutočnosti v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (vyhrážky suicidom) naznačovali naliehavosť situácie, ktorá by eventuálne odôvodňovala potrebu zásahu vo forme predbežného opatrenia, objektivita otcovej prezentácie situácie bola spochybnená dokazovaním vykonaným v konaní o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, a to správou Detského oddelenia Nemocnice Poprad, a.s., kde bola maloletá hospitalizovaná v dôsledku jej údajných suicídálnych vyhrážok. Hoci zo správy zo psychologického vyšetrenia bol zjavný negativizmus maloletej vo vzťahu k matke, vyplýva z nej aj skutočnosť, že suicídálne deklarácie nesú v sebe prvky manipulativnosti a účelnosti, a to tak zo strany dieťaťa ako aj otca, pričom výchovné pôsobenie otca voči maloletej je zjavne slabé, s výchovnou ustupujúcou nedôslednosťou, za absencie jasne stanovených pravidiel, pričom dieťa bolo po mesačnom pobyte u otca pod jeho značným vplyvom výrazne negatívne ladené voči matke. Nepriaznivý vplyv otca na maloletú v tomto smere je zrejmy aj zo skutočnosti, že negatívne názory dieťaťa na matku sa zmierňovali po dlhšom rozhovore o nej. Zo správy je zrejmy výrazný antagonizmus otca voči matke, pričom je však potrebné v tejto súvislosti uviesť, že každý z rodičov je povinný viesť dieťa k úcte k druhému z rodičov, a to bez ohľadu na nedoriešené konfliktné vzťahy medzi rodičmi navzájom, do ktorých je neprípustné akýmkoľvek spôsobom angažovať dieťa. Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Jedným z prostriedkov zabezpečenia čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorý nežije s dieťaťom v spoločnej domácnosti, na výchove maloletého dieťaťa a udržiavanie citového puta je osobný styk rodiča a maloletého dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy je, aby uplatňoval pri styku s maloletým dieťaťom len pozitívnym spôsobom svoju rolu vo výchove dieťaťa, a nie aby maril výsledky riadnej výchovy dieťaťa druhým rodičom. Úlohou rodiča, ktorý vychováva maloleté dieťa, je, aby so zreteľom na záujmy dieťaťa vytváral priaznivé podmienky ku styku

tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa ku správne vzťahu k tomuto rodičovi. Súd pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti, a to aj formou predbežného opatrenia, musí okrem iného prihliadať aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove dieťaťa s druhým rodičom, pričom musí zohľadňovať, ktorý z rodičov poskytuje alebo má predpoklad poskytovať druhému rodičovi väčší priestor na výchovu dieťaťa. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho s rodičov, ktorý uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom, pričom je treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva.

V posudzovanom prípade je zrejmé, že otec matku v jej plnohodnotnej rodičovskej úlohe neuznáva, pričom z jeho zjavne benevolentnejšieho výchovného prístupu k maloletej je evidentná jeho snaha o získanie prevažujúcej náklonnosti dieťaťa k jeho osobe na úkor matky. Takýto prístup otca aj odvolací súd, zhodne so súdom prvého stupňa, v danom štádiu konania hodnotí ako nevhodný spôsob manipulácie a ovplyvňovania dieťaťa, spochybňujúci rodičovské kompetencie otca a jeho schopnosť zabezpečiť primeranú a riadnu starostlivosť a výchovu maloletej, v zmysle jej ďalšieho priaznivého psychického vývoja. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že zárukou zdravého fyzického i psychického vývoja maloletého dieťa je predovšetkým pokojné domáce prostredie a v prípade, že mu toto nemôžu poskytnúť obidvaja rodičia súčasne z dôvodu ukončenia ich partnerského vzťahu, musí byť snahou ich oboch vedieť sa dohodnúť o všetkých podstatných záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa tak, aby sa ukončenie ich spolužitia dotklo čo najmenej dieťaťa. Predpokladom toho však je, že ani jeden z rodičov nebude presadzovať svoju vôľu jednostranne a svojvoľne na úkor druhého. Dieťa musí bez ohľadu na svoj vek pociťovať, že rodičia sa vzájomne akceptujú, rešpektujú, nesprávajú sa voči sebe opozične. Na preukázanie skutočností, či otec maloletej skutočne manipuluje, resp. objektivitu postoja dieťaťa a tiež skutočnosť, či matka v dôsledku svojho ochorenia predstavuje pre dieťa akékoľvek riziko, čím otec argumentoval v podanom odvolaní, ktoré riziko sa však do rozhodovania súdu prvého stupňa žiadnym relevantným spôsobom nemanifestovalo, mohol potvrdiť alebo vyvrátiť len súdny znalec, rozhodne je však zo strany každého rodiča nutné vyvarovať sa akéhokoľvek konania či vyjadrovania sa pred dieťaťom na adresu druhého z rodičov, ktoré môže hoci len viesť k pochybnostiam o jeho adekvátnom výchovnom prístupe. Je potrebné, aby nezhody, ktoré medzi rodičmi maloletej Kataríny existujú, pretrvávajú, vyriešili rodičia sami a neangažovali do vzájomných rozporov a výhrad akýmkoľvek spôsobom maloletú dcéru, ktorá veľmi citlivo reaguje na konfliktnú situáciu medzi rodičmi, ktorá ju výrazne traumatizuje, vrátane sekundárnych dôsledkov jej riešenia prostredníctvom orgánov sociálnoprávnej ochrany detí, vyvolaných práve absolútne nevhodným prístupom otca, bez zváženía možných následkov na psychiku maloletej, ktorá nepochybne potrebuje v živote zastúpený tak mužský, ako aj ženský vzor, keďže pre zdravý vývoj každého dieťaťa je žiaduce, aby vnímalo vo svojom živote prítomnosť oboch rodičov, a to aj v situácii, že títo nie sú manželmi a spolu nežijú. Zabezpečenie trvalého rozvíjania vzťahu medzi dieťaťom a každým z rodičov je základom pre rast komplexnej osobnosti maloletého dieťaťa. Je potrebné, aby sa obaja rodičia v budúcnosti vyvarovali unáhlených reakcií, aby sledovali vždy a v prvom rade záujem maloletej Kataríny, aby mali stále na pamäti svoje rodičovské práva, ale predovšetkým povinnosti, zodpovednosť za jej výchovu a svojou aktívnou činnosťou napomohli súdu vec s konečnou platnosťou čo najskôr vyriešiť. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo zabezpečenú stabilitu výchovného prostredia a tiež kontinuitu vzdelávacieho procesu v mieste bydliska matky, v starostlivosti ktorej sa nachádzalo až do posledných letných školských prázdnin, kedy sa za zjavnej podpory zo strany otca zdráhalo vrátiť k matke z prázdninového pobytu u neho. Skúmanie vhodnosti podmienok každého z rodičov na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa je predmetom dokazovania vo veci samej. Je potrebné prisvedčiť aj záveru súdu prvého stupňa v tom, že za danej situácie konečné rozhodnutie o tom, komu bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti, vyžaduje vykonanie riadneho dokazovania, nevyhnutného na zistenie reálneho skutkového stavu, za účelom meritorneho rozhodnutia v najlepšom záujme dieťaťa. Vyhovenie návrhu otca by v danom prípade neprípustne, v rozpore s účelom predbežného opatrenia, nahrádzalo rozhodnutie vo veci samej a súčasne by mohlo viesť k nenapraviteľnej ujme v dôsledku potenciálnej možnosti prehlbovania deformácie vzťahu maloletej k matke. Hoci je nepochybné, že v prvoradom a najvyššom záujme dieťaťa je, aby vyrastalo v starostlivosti rodičov, v posudzovanej veci vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu a vážne ohrozenie a zrejme aj narušenie priaznivého vývoja a zdravia dieťaťa, bola maloletá dočasne predbežne na základe vykonateľného rozhodnutia súdu umiestnená do krízového strediska, v ktorom je jej poskytovaná liečebno-výchovná starostlivosť, špeciálne sociálne poradenstvo a psychologická starostlivosť, bývanie, stravovanie a zaopatrenie. Otec vo svojom odvolaní neuviedol žiadne také

nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a tieto nevyplývajú ani z obsahu spisu. Naopak v prospech vecnej a právnej správnosti napadnutého rozhodnutia vyznievajú aj výsledky znaleckého dokazovania, vyplývajúce z medzičasom vypracovaného znaleckého posudku, závery ktorého sú jednoznačne v neprospech výchovného prostredia otca. Ich hodnotenie odvolacím súdom by však presahovalo rámec konania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Rozhodnutie o námietke zaujatosti voči menovanej pracovníčke Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, vznesenej otcom v odvolaní, nie je v právomoci súdu, a preto sa ňou odvolací súd nezaoberal.

Vychádzajúc z ustanovení § 211 ods. 2, § 154 ods. I, § 167 ods. 2 O.s.p., podľa ktorých pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, a z vyššie uvedených právnych skutočností, potom odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne potvrdil (§ 219 ods. I, 2 O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.